

OBEC JACOVCE

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
OBCE JACOVCE
2022 – 2026**

<i>Komunitný plán sociálnych služieb obce Jacovce 2022 - 2026</i>	
<i>Vyvesený na úradnej tabuli obce dňa:</i>	<i>10.08.2023</i>
<i>Dátum začiatku lehoty na pripomienkové konanie:</i>	<i>11.08.2023</i>
<i>Dátum ukončenia pripomienkového konania:</i>	<i>21.08.2023</i>
<i>Komunitný plán:</i>	
<i>Schválené na rokovaní OZ č. dňa:</i>	<i>7.9.2023</i>
<i>Zverejnené na úradnej tabuli obce Jacovce dňa:</i>	<i>14.9.2023</i>
<i>Komunitný plán nadobúda účinnosť dňom:</i>	<i>29.9.2023</i>

Komunitný plán sociálnych služieb obce Jacovce 2022 - 2026

Schválený obecným zastupiteľstvom obce Jacovce, dňa 7.9.2023, Uznesením č. 6/7/2023
zo 7. zasadnutia obecného zastupiteľstva v Jacovciach, konaného dňa 7.9.2023

Obec Jacovce

Farská 288/6

956 21 Jacovce

Tel.: 038/53 68 431

e-mail: starostaobce@obecjacovce.sk

OBSAH

ÚVOD

1. VYMEDZENIE PROBLEMATIKY.....	7
1.1 Základné pojmy.....	7
1.2 Komunitný plán sociálnych služieb.....	9
1.2.1 Komunitné plánovanie.....	10
1.3 Strategické dokumenty na národnej a medzinárodnej úrovni a základný legislatívny rámec v oblasti sociálnych služieb.....	13
2. SOCIÁLNO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA.....	16
2.1. Základná charakteristika obce.....	16
2.2 Školská infraštruktúra.....	20
2.3 Zdravotnícka infraštruktúra.....	21
2.4 Kultúrny a spoločenský život.....	22
2.4.1 Pravidelné aktivity jednotlivých organizácií, ktoré sa nachádzajú v našej obci.....	24
3. ANALÝZA STAVU POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI JACOVCE.....	28
3.1 Sociálne služby krízovej intervencie.....	32
3.2 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.....	32
3.3 Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.....	32
3.4 Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.....	36
3.5 Podporné služby.....	36
4. ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY.....	38

4.1 SWOT analýza stavu poskytovania sociálnych služieb v obci Jacovce.....	38
4.2 Cieľové skupiny komunitného plánu sociálnych služieb.....	39
4.3 Ciele komunitného plánu sociálnych služieb.....	41
4.3.1 Cieľ a priority vo vzťahu k deťom, mládeži a rodinám.....	41
4.3.2 Cieľ a priority vo vzťahu k seniorom, dospelým a zdravotne znevýhodneným.....	44
4.3.3 Cieľ a priority vo vzťahu k rodinám s ťažko zdravotne postihnutými a postihnutými civilizačnými chorobami.....	45
4.3.4 Cieľ a priority vo vzťahu k ostatným obyvateľom obce.....	47
4.3.5 Cieľ a priority vo vzťahu k marginalizovanej rómskej komunite.....	49
5. VYHODNOCOVANIE A PLNENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	50
ZÁVER.....	52

ÚVOD

Dňa 1.1.2009 vstúpil do platnosti zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. V súvislosti s uvedeným zákonom a jeho novelizáciou prešli na obce v značnom rozsahu kompetencie v sociálnej oblasti, avšak bez finančných prostriedkov, potrebných na poskytovanie sociálnych služieb a ich personálne zabezpečenie. Obce podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, majú zároveň povinnosť plánovať sociálne služby a spracovať Komunitný plán sociálnych služieb.

Zmyslom komunitného plánovania je zaktivizovanie obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb v obci Jacovce. Verejnosť je v procese komunitného plánovania chápaná ako komunita všetkých tých, ktorých sa daná oblasť dotýka. Nástrojom komunitného plánovania je Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý zachytáva jednotlivé ciele a aktivity, ktoré smerujú k dosiahnutiu vízie rozvoja sociálnych služieb.

Do tvorby komunitného plánu sociálnych služieb je potrebné, aby bola zapojená čo najväčšia skupina obyvateľov všetkých kategórií, aby sa mohli všetci participovať na jeho tvorbe, a tým vyjadriť svoje záujmy. Jednoznačne týmto spôsobom dokážeme vytvoriť strategický dokument, ktorý sa stane plnohodnotným podkladom pre rozvoj sociálnych služieb v našej obci.

Tento dokument je vypracovaný podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

1. VYMEDZENIE PROBLEMATIKY

1.1 Základné pojmy

Sociálna práca - je vedný odbor, ktorý sa zaoberá vedeckým poznávaním sociálnych problémov – ich vznikom, príčinami, možnosťami riešenia, otázkou zodpovednosti občana aj štátu a hľadaním optimálnych foriem pomoci pre jednotlivca, skupinu či komunitu.

Komunita - je skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou v obci alebo v jej časti a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

Komunitné plánovanie – je proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Výsledkom komunitnému plánovania je komunitný plán.

Komunitný plán - obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká, potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Komunitná práca - v oblasti poskytovania sociálnych služieb ide o podporu členov komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci spoločenstva, a tým vedenie členov komunity k samostatnosti.

Komunitná rehabilitácia - v oblasti poskytovania sociálnych služieb je zabezpečenie spolupráce subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, škola, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je podpora a začlenenie fyzických osôb do komunity.

Komunitné služby – ide o vzájomne prepojené služby, poskytované v danej komunite. Tieto služby reagujú na aktuálne potreby členov komunity a nie sú ohraničené poskytovanými službami inštitucionálnej starostlivosti.

Krízová intervencia - sociálne služby krízovej intervencie sa poskytujú na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Krízová sociálna práca - ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.

Nízkoprahové sociálne služby - služba, ktorá je pre fyzickú osobu ľahko dostupná najmä vzhľadom na miesto, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava a na výšku úhrady za sociálnu službu. Poskytuje sa anonymne bez preukazovania identity dokladom totožnosti a bez ohľadu na prejavy požitia návykovej látky. Cieľom je uľahčiť fyzickej osobe kontakt so sociálnym prostredím, prístup k sociálnym službám alebo k podpore a pomoci, a tým podporiť jej začlenenie do spoločnosti.

Prijímateľ sociálnej služby - je fyzická osoba, ktorá využíva sociálne služby, nakoľko sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii.

Poskytovateľ sociálnej služby - je subjekt, poskytujúci sociálne služby za podmienok stanovených zákonom alebo prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila na tento účel:

a) verejný poskytovateľ - obec, vyšší územný celok,

b) neverejný poskytovateľ - neziskové organizácie, občianske združenia.

Objednávateľ - je zodpovedný za zaistenie sociálnych služieb v danej komunite. Objednávateľom sú najmä obce, mesta a vyššie územné celky, v kompetencii ktorých je sociálna služba.

Partnerstvo - je zoskupenie osôb vytvorené na účel realizácie projektov alebo programov na predchádzanie vzniku alebo zmiernenie nepriaznivých sociálnych situácií fyzických osôb alebo na riešenie týchto situácií a projekty alebo programy komunitnej práce. Partnerstvo môže byť vytvorené najmä obcou, vyšším územným celkom, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcami komunity a inou osobou.

Forma sociálnej služby - sociálna služba sa poskytuje ambulantnou, terénnou, pobytovou alebo inou formou.

Odborné činnosti - činnosti realizované pri poskytovaní sociálnych služieb, medzi ktoré patrí napríklad základné a špecializované sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, sociálna rehabilitácia, preventívna aktivita, rozvoj pracovných zručností, pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby, ošetrovateľská starostlivosť a ďalšie.

Obslužné činnosti - činnosti realizované pri poskytovaní sociálnych služieb, medzi ktoré patrí ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva a poskytovanie vecných plnení spojených s poskytovaním ambulantnej sociálnej služby v spoločných priestoroch.

Sociálna služba - odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti, zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby, riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny, zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Sociálne poradenstvo - odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Vykonáva sa na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného sociálneho poradenstva.

Deinštitucionalizácia - je proces prechodu od inštitucionálnej starostlivosti ku komunitným službám, ktoré zabezpečujú jednotlivcovi nezávislý život, aktivitu a sociálnu participáciu.

1.2 Komunitný plán sociálnych služieb

Poskytovanie sociálnych služieb v Slovenskej republike upravuje zákon o sociálnych službách. Ak sa pozrieme podrobnejšie na uvedený zákon, je možné uviesť, že slovenská legislatíva vníma sociálne služby ako odborné, obslužné a ďalšie činnosti, prípadne ich súbor, ktoré sú zamerané na prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity a jej riešenie alebo zmiernenie. Tieto dôvody vytvárajú základ pre definovanie cieľových skupín sociálnych služieb, ktoré budeme podobnejšie rozoberať v podkapitole 4.2 Cieľové skupiny komunitného plánu sociálnych služieb.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov v § 80 upravuje pôsobnosť obcí, miest. Medzi ich základné povinnosti patrí aj utváranie podmienok na podporu komunitného

rozvoja a vypracovanie komunitného plánu sociálnych služieb v daných obciach a miest. V súlade s § 83 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, obec vypracováva komunitný plán sociálnych služieb, v súlade s platnými národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb, zohľadňuje špecifiká a potreby občanov v oblasti sociálnych služieb. Tento strategický dokument určuje rozvoj sociálnych služieb a ďalšie podmienky s tým súvisiace – personálne, finančné, prevádzkové a organizačné. Komunitný plán sociálnych služieb je spracovaný v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb a s ich prijímateľmi a predkladaný na verejnú diskusiu. Komunitný plán následne schvaľuje obecné, mestské zastupiteľstvo a do 15 dní ho obec, mesto predkladá príslušnému vyššiemu územnému celku.

Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby,
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb,
- podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

1.2.1 Komunitné plánovanie

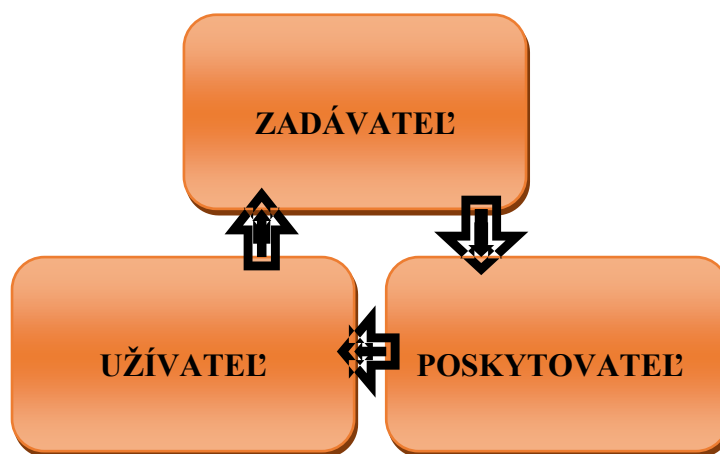
Komunitné plánovanie predstavuje proces, ktorý mapuje miestne potreby sociálnych služieb a porovnáva ich s existujúcimi zdrojmi. Na Slovensku má byť výsledkom procesu komunitného plánovania dokument, ktorý načrtne poskytovanie sociálnych služieb na úrovni samospráv (komunitný plán sociálnych služieb) alebo krajov (koncepcia rozvoja sociálnych služieb) tak, aby zodpovedal potrebám jednotlivých skupín občanov a bol v súlade s miestnymi špecifikami.

Hlavné princípy komunitného plánovania:

1. Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi komunitného plánovania - potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán musí byť venovaný rovnaký priestor.
2. Zapájanie miestneho spoločenstva - rôzne formy oslovenia a zapojenia verejnosti tak, aby ponuka na spoluprácu bola zrozumiteľná (napr. podľa špecifik komunity, spôsobu života, záujmov, etnickej príslušnosti a pod.) Nikto nemá byť diskriminovaný a vylučovaný.
3. Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov - významnú úlohu v tejto oblasti zohráva spolupráca s podnikateľskými subjektmi, ktoré sa angažujú v sociálnej oblasti, pomoc dobrovoľníkov v sociálnej oblasti, svojpomocné skupiny, pomoc rodiny, susedská výpomoc a pod.
4. Práca s informáciami - rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastňujú a zabezpečiť odovzdávanie informácií verejnosti. Pravidelné sprostredkovávanie informácií je zárukou spätnej väzby - pripomienok a podnetov zo strany všetkých účastníkov.
5. Priebeh spracovávania komunitného plánu (KP) je rovnako dôležitý ako výsledný dokument - proces komunitného plánovania je založený na vyhľadávaní, zapájaní a diskusiu rôznych ľudí, čo zabezpečuje, že navrhovaný systém sociálnych služieb je jedinečný, neopakovateľný a plne zodpovedá miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom.
6. Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce - dobre fungujúca spolupráca medzi všetkými účastníkmi komunitného plánu prináša kvalitnejšiu ponuku sociálnych služieb.
7. Kompromis priania a možností - výsledkom komunitného plánovania je vždy kompromisné riešenie medzi tým, čo chceme a tým, čo máme k dispozícii. Dôležitú úlohu zohráva spoločná dohoda, ktorá vymedzuje kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánovania podieľať.

Účastníkmi komunitného plánovania sú:

- Zadávatelia sociálnych služieb - sociálne služby zriaďujú, prípadne zadávajú iným subjektom, financujú ich a organizujú. Na Slovensku sú to obce, mestá a samosprávne kraje.
- Poskytovatelia sociálnych služieb - subjekty, ktoré služby poskytujú a ponúkajú, bez ohľadu na ich právnu subjektivitu. Poskytovateľom môže byť obec, právnická osoba zriadená alebo založená obcou alebo samosprávnym krajom – verejný poskytovateľ sociálnej služby alebo neverejný poskytovateľ sociálnej služby.
- Prijímatelia sociálnych služieb – sú fyzické osoby, užívatelia sociálnych služieb, ktorí sa ocitli v nepriaznivej životnej situácii.

Obr. 1

Do procesu komunitného plánovania sa môže zapojiť aj široká verejnosť. Občania majú možnosť do určitej miery podieľať sa a ovplyvňovať rozvoj sociálnych služieb.

Výhody komunitného plánovania

Do procesu komunitného plánovania sú zapájaní všetci účastníci systému sociálnych služieb (zadávatelia, poskytovatelia, užívatelia), čo výrazne posilňuje princípy nielen v procese plánovania, ale aj v rozhodovacom procese, prípadne v spôsobe ich zabezpečovania. Komunitný plán sociálnych služieb zabezpečuje, aby sociálne služby zodpovedali miestnym potrebám a reagovali na miestne špecifiká.

1.3 Strategické dokumenty na národnej a medzinárodnej úrovni a základný legislatívny rámec v oblasti sociálnych služieb

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia, podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov a zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Nadradenými dokumentmi ku komunitnému plánu sociálnych služieb sú dokumenty na európskej, národnej a regionálnej úrovni. Patria sem zmluvy, dohody a dokumenty, ktoré ovplyvňujú sociálnu politiku členských štátov až po tie, z ktorých vychádza priamo Komunitný plán sociálnych služieb.

Rámec pre poskytovanie sociálnych služieb v Slovenskej republike je daný viacerými záväznými alebo odporúčacími medzinárodnými a národnými strategickými dokumentmi Slovenskej republiky. Tieto dokumenty sú tu uvedené z dôvodu, aby si každý čitateľ mohol spraviť prehľad a vedel, aké všetky podporné dokumenty, ustanovujúce základné práva a priority v sociálnej oblasti existujú.

Strategické dokumenty na medzinárodnej a národnej úrovni:

- Amsterdamská zmluva,
- Lisabonská zmluva,
- Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- Dohovor o právach dieťaťa
- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (2006),
- Európska sociálna charta,
- Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roku 2014-2020,
- Národný program reforiem,
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030,

- PHSR,
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím,
- Národný program aktívneho starnutia,
- Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násillia na ženách,
- Národná stratégia na ochranu detí pre násillím,
- Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov,
- Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti (2021),
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 - 2030,
- Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2013 - 2030.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 - 2030 sú rozdelené do štyroch okruhov:

1. Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb.
2. Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti.
3. Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby.
4. Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.

Legislatívny rámec v oblasti sociálnych služieb doplňajú ďalšie právne predpisy:

- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

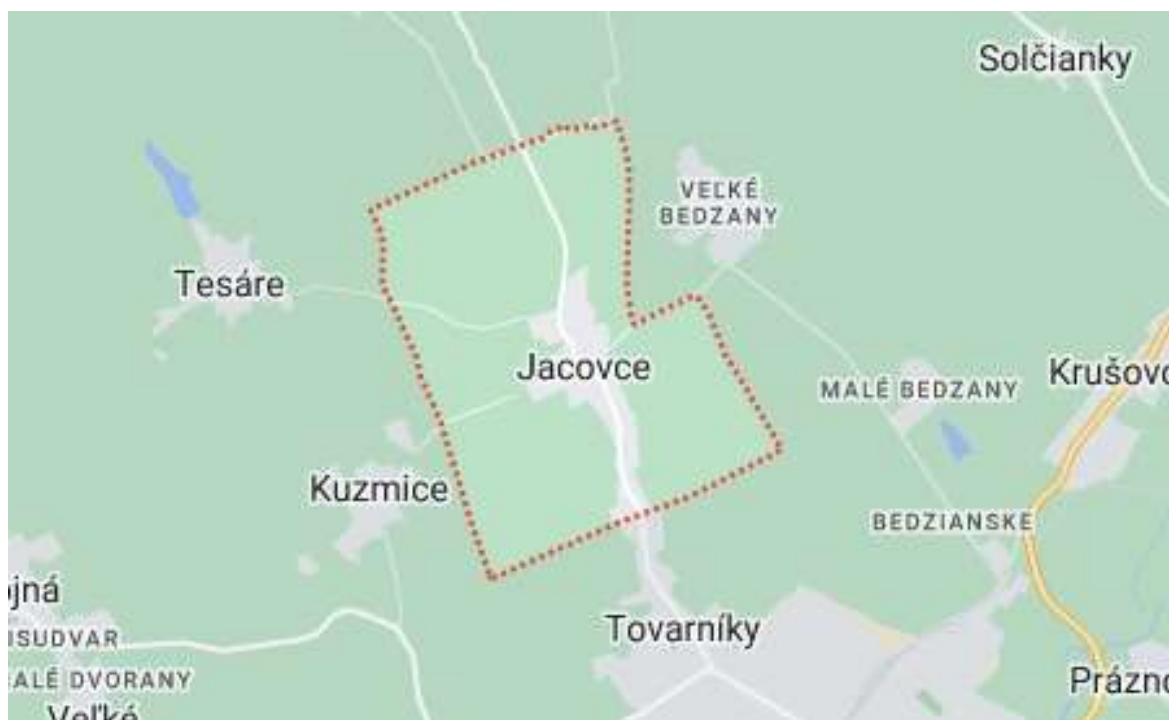
- vyhláška č. 103/2018 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov
- zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 532/2007 Z. z.,
- zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a o príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých predpisov,
- zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

2. SOCIÁLNO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

2.1 Základná charakteristika obce

Najstaršia zmienka na obec Jacovce je popísaná v listine Nitrianskej kapituly a je datovaná na rok 1224. Od r. 1390 sa spomínajú tri samostatné obce: Veľké, Zemianske (nazývali sa Stredné) a Malé Jacovce

Od r. 1903 sa Veľké, Zemianske a Malé Jacovce zlúčili do jednej obce, v tomto období sa používal maďarský názov Jacz. Po zániku Rakúsko-Uhorska, vznikla Československá republika a obec prijala terajší názov Jacovce. V r. 1976 boli Jacovce pričlenené k mestu Topoľčany a opätovnú samostatnosť získali v r.1990.

Obr. 2

Obec Jacovce patrí v rámci geomorfologického členenia SR do subprovincie Podunajská nížina, oblasť Podunajská pahorkatina, celok Nitrianska pahorkatina a podcelok Bojnianska pahorkatina.

Obec Jacovce patrí do klimatickej oblasti teplej, mierne suchej a s miernou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu je 9,5⁰ C.

Jacovce, majú rozlohu 1006 ha, vzdialené asi 5 kilometrov od Topoľčian, ležia v nadmorskej výške 204 - 222 m n.m. Počet obyvateľov k 31.12.2021 bol 1791 (891 mužov a 900 žien).

Erb obce pozostáva z červeného štítu s gajdami so strieborným mechom a zlatými píšťalami. Píšťaly majú strieborné doplnky.

Jacovce patria medzi väčšie obce Topoľčianskeho okresu. Obyvatelia sú prevažne Slováci a v minulosti boli z väčšej časti roľníci so zameraním na pestovanie poľných plodín a chov dobytka.

V obci je pomerne silné zastúpenie najmä drobných živnostníkov, ale aj väčších firiem. Ich existencia na území obce vplýva na finančné možnosti obce, najmä z pohľadu miestnych daní a poplatkov. Všetky podnikateľské subjekty pôsobia na komerčnej báze, vo veľkej miere poskytujú rôzne služby živnostníci v stavebníctve, v maloobchode, v priemyselnej výrobe, v stolárskej výrobe a v preprave. Významnou firmou v obci je Poľnohospodársko-podielnícke družstvo Prašice sídlo Jacovce.

Inštitúcie a služby v obci Jacovce:

- Farský úrad
- Základná škola
- Materská škola
- Služby:
  - Zberný dvor
  - Slovenská pošta
  - Ambulancia praktického lekára pre dospelých
  - Stomatologická ambulancia
  - Supermarket Coop Jednota
  - Liporta, s. r. o.

- VAK – izolačné a dizajnové sklá
- Woodmart, s. r. o.
- TOP-LINEA, s. r. o.
- Pekáreň Božik
- Pohostinstvo Herda
- FC Pub
- Kaderníctvo ALA
- Nechtové štúdio Ivet
- Monika Style – nechtové štúdio
- Tatto štúdio
- Domáce potreby
- Záhradkárstvo
- Darčeky a dekorácie
- Kvetinárstvo
- Pneuservis Blaho
- Lekáreň
- Peter Komačka GA – KO – pohrebná služba
- Mäsiarstvo
- La Gondola reštaurácia
- Penzión Luna

K 31.12.2021 spolu: 1791 (muži 891, ženy 900)

Vek	Počet obyvateľov
0 - 14	231
vek 15 -64	1215
Vek 65 a viac	345
spolu	1791

Tab. 1 Obyvateľstvo podľa vekovej štruktúry:

Rok	Počet obyvateľov
1869	700
1880	827
1900	990
1910	1102
1921	1100
1946	1670
1968	1975
1980	1757
1996	1822
1997	1833
1998	1842
1999	1842
2000	1827
2001	1768
2002	1769
2003	1786
2004	1795
2005	1814
2006	1792
2007	1827
2009	1836
2010	1828
2011	1824
2012	1817
2013	1813
2014	1817
2015	1809
2016	1807
2017	1808
2018	1801
2019	1802
2020	1805
2021	1791

Tab. 2 Počet obyvateľov

2.2 Školská infraštruktúra

Oblasť školského vzdelávania v obci zabezpečuje Základná škola s materskou školou s vyučovacím jazykom slovenským. Základná škola bola odovzdaná do užívania v r. 1960, materská škola „Slniečko“ bola odovzdaná v r.1974. Zriaďovateľom základnej školy je obec Jacovce. V roku 2011 bola vykonaná rozsiahla rekonštrukcia Základnej a materskej školy. Základná škola s materskou školou v Jacovciach má spádovú funkciu pre okolité obce Kuzmice a Tesáre.

Budova školy je situovaná v peknom prostredí, nachádzajúca sa mimo hlavnej cesty. V okolí budovy školy sú trávnaté plochy a drevený altánok. V areáli školy je telocvičňa, budova školskej družiny, ktorá je spojená s jedálňou a na prvom poschodí je školská družina a knižnica. Celkový vzhľad školy dotvárajú športoviská, multifunkčné ihrisko, detské ihrisko, tenisové ihrisko, basketbalové ihrisko. Rovnako do školy je zabezpečený bezbarierový prístup.

Škola poskytuje:

- vzdelávanie prebiehajúce v materskej škole,
- 1. stupeň základnej školy (1. - 4. ročník),
- 2. stupeň základnej školy (5. - 9. ročník).

Okrem povinných vzdelávacích predmetov a hodín v rámci školského vzdelávacieho programu je dôležitou súčasťou výchovného procesu zapojenosť do mimoškolskej činnosti.

Údaje o priestorových a materiálnych podmienkach školy:

- ZŠ –10 samostatných tried,
- Počítačová učebňa,
- Masmediálna učebňa,
- Interaktívna učebňa,
- Fyzikálna učebňa,
- Jazyková učebňa,
- Výtvarná učebňa.

Každá učebňa je vybavená interaktívnou tabuľou, notebookom alebo stolovým počítačom, vizualizérom a ozvučovacou technikou.

Ďalej v ZŠ je:

- školská kuchynka,
- telocvičňa s horolezeckou stenou,
- školská družina,
- ŠJ – kuchyňa s jedálňou,
- MŠ – samostatná budova s tromi triedami,

Ponuka krúžkov v ZŠ:

- turistický,
- šport a príroda,
- literárno – dramatický,
- počítačový,
- tanečný.

2.3 Zdravotnícka infraštruktúra

Dostupnosť zdravotníckej infraštruktúry je dôležitá pre celkové uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Samotné rozmiestňovanie zdravotníckych zariadení je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj s veľkosťou obce. Umiestnenie zdravotného strediska v obci má ekonomické výhody predovšetkým pre sociálne slabšie skupiny obyvateľstva. Obec prenájíma priestory pre ambulancie pre všeobecného lekára pre dospelých a pre stomatologickú ambulanciu. V obci sa nachádza lekáreň a na budove obecného úradu je umiestnený automatický externý defibrilátor. Je to prístroj určený pre laické, ale aj odborné poskytovanie prvej pomoci pri náhlom zastavení krvného obehu spojeného so zástavou dýchania. Prístroj si môžu občania zapožičať domov. Ako negatívum občania vnímajú, že v obci absentuje detský lekár.

2.4 Kultúrny a spoločenský život

Spoločenský život v obci je aktívny hlavne čo sa týka športového vyžitia. Zúčastňujú sa ho všetky vekové kategórie od detí po seniorov.

Aktivity pre občanov sú organizované celoročne. Medzi kultúrne aktivity patrí súťaž vo varení gulášu, fašiangy, stavenie mája, Deň matiek, MDD, Jacovské hody, Október – mesiac úcty k starším, Mikuláš.

Obec o dianí informuje obyvateľov a širokú verejnosť prostredníctvom „Jacovského hlásnika“, na vývesnej tabuli v obci, facebookovej stránky obci, prostredníctvom rozhlasu a na internetovej stránke www.obecjacovce.sk.

Pravidelné aktivity Komisie vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb

Mesiac	Názov akcie	Partner akcie
Február	Vítanie detí do života FAŠIANGY	OcÚ, Komisia vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb, Jednota dôchodcov Slovenska, ZŠ s MŠ, DHZO
Marec	Deň učiteľov Burza kníh	OcÚ, Komisia vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb
Apríl	Ekovíkend Stavenie mája	OcÚ, Komisia vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb, DHZO, Jednota dôchodcov Slovenska, ZŠ s MŠ Jacovce
Máj	DEŇ MATIEK	OcÚ, Komisia vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb, ZŠ s MŠ Jacovce, eRko

Jún	DEŇ DETÍ Jacovská vareška	OcÚ, Komisia vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb, DHZO, eRko
Júl	Rozgajdané leto Hrubedobré jacovské hody	OcÚ, Komisia vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb, DHZO
August	Tour de priehrady UKONČENIE PRÁZDNIN Rozgajdané leto - vyhodnotenie	OcÚ, Komisia vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb, DHZO, MTB team Jacovce
September	Jacovská 20-tka	OcÚ, Komisia vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb, DHZO
Október	Mesiac úcty k starším ŠARKANIÁDA VYREZÁVANIE TEKVÍC	OcÚ, Komisia vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb, DHZO, Jednota dôchodcov Slovenska, eRko
November	Lampiónový sprievod Florbalový turnaj	OcÚ, Komisia vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb, DHZO, eRko
December	Mikuláš Silvester	OcÚ, Komisia vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb, eRko, DHZO

Tab. 3 Pravidelné aktivity Komisie vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb

V obci Jacovce sa nachádzajú nasledovné organizácie:

- Jednota dôchodcov Slovenska,
- Hnutie kresťanských spoločenstiev detí- eRko,
- Združenie obcí TIR,
- Dobrovoľný hasičský zbor obce,
- TJ Družstevník Jacovce,
  - Futbalový klub,
  - Stolnotenisový klub,
  - Turistický klub,
  - Starí páni,
  - MTB team Jacovce.

2.4.1 Pravidelné aktivity jednotlivých organizácií, ktoré sa nachádzajú v našej obci

Jednota dôchodcov Slovenska

Mesiac	Názov akcie	Partner akcie
Január – Marec	Jednodňový výlet	Jednota dôchodcov Slovenska
Apríl - Jún	Športové súťaže Stávanie mája Jacovská vareška Brigády Jednodňový výlet	Jednota dôchodcov Slovenska
Júl - September	Súťaž v bowling-u Súťaž v petangu Batôžtek Brigády	Jednota dôchodcov Slovenska

	1-dňový výlet	
Október - December	Koncoročné posedenie	Jednota dôchodcov Slovenska

Tab č. 4 Pravidelné aktivity Jednoty dôchodcov Slovenska

eRko Jacovce (Hnutie kresťanských spoločenstiev detí)

Celoročné aktivity:

- **sobotné eRko stretká** - pravidelné stretávanie sa s deťmi tvorí podstatu a hlavnú činnosť eRka, jeho cieľom je v pravidelných intervaloch sa stretávať s deťmi, zmysluplne s nimi tráviť voľný čas a formovať ich v zrelé kresťanské osobnosti, v našej obci sa tieto tradičné sobotné eRko stretká realizujú každé dva týždne, pričom v každom mesiaci sa k nim pridajú ešte rôzne ďalšie jednodňové podujatia,
- **detské sväté omše**- v spolupráci s kňazmi našej farnosti sa niekoľkokrát v mesiac i koná nedeľná detská svätá omša, ktorá je sprevádzaná hrou na hudobné nástroje, rôznymi detskými piesňami, príhovorom pána kaplána deťom v homílii a samozrejme veľkou „dávkou“ detskej radosti.

Mesiac	Názov akcie	Partner akcie
Február	narodeniny eRka	eRko, OcÚ
Marec	pôstna hra krížová cesta	eRko
Apríl - Máj	tvorivé stretko pre naše mamičky Misijná púť detí Kampaň MiniDigi Deň radosti	eRko, OcÚ
Júl - August	Letný eRko tábor Potáborová stanovačka	eRko, OcÚ
Október	tvorivé stretko pre našich starkých	eRko

	Milión detí sa modlí ruženec	
November	Detský čin pomoci	eRko, OcÚ
December	Vysielacia svätá omša Jasličková pobožnosť Dobrá Novina	eRko

Tab. 5 Plánované aktivity eRko Jacovce

Dobrovoľný hasičský zbor obce

Dobrovoľný hasičský zbor obce (ďalej len „DHZO“) sa pravidelne zúčastňuje akcii, ktoré sú organizované obcou Jacovce a Komisiou vzdelávania, kultúry, športu, mládeže a sociálnych služieb.

V rámci svojej činnosti vykonávajú samostatné zásahy pri menších požiaroch a exteriéry a prírodnom prostredí, uskutočňujú zásahovú činnosť pri živelných pohromách (napr. veterné a snehové kalamity, povodne a pod.), odčerpávanie vody pri povodniach, budovanie improvizovaných protipovodňových zábran.

Okrem iného sa DHZO zúčastňuje školení v spolupráci s Hasičským zborom Slovenskej republiky a taktiež sa zúčastňujú súťaží DHZO.

Stolnotenisový klub

Členovia stolnotenisového klubu sa pravidelne zúčastňujú tréningov každý týždeň v priestoroch telocvične ZŠ. V spolupráci s obcou Jacovce organizujú turnaj Memoriál Antona Šveca na počesť p. Antona Šveca a Štefanský turnaj.

Turistický klub KST ATK Javorina Jacovce

Členovia sa zúčastňujú rôznych aktivít a zbierajú zážitky v horách a na bicykli nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí (napr. Teryho chata, Chorvátsko). Naši turisti sa taktiež zúčastňujú brigád uskutočňovaných v našej obci.

MTB team Jacovce

Cyklooddiel TJ Družtevník Jacovce, ktorý usporiada rôzne cyklovýjazdy po širokom okolí. Každoročnou obľúbenou akciou je Tour de priehrady ktorá býva usporiadaná počas letných mesiacov. Ide o akciu, ktorej sa zúčastňuje v priemere 400 cyklistov zo širokého okolia.

3. ANALÝZA STAVU POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI JACOVCE

Sociálne služby sa delia podľa rozsahu, foriem a druhu na niekoľko skupín. Podľa rozsahu je možné poskytovať sociálnu službu na určitý alebo neurčitý čas. Sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

Ambulantná forma sociálnej služby (ďalej len „ambulantná sociálna služba“) sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie.

Terénna forma sociálnej služby (ďalej len „terénna sociálna služba“) sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí. Terénnu sociálnu službu možno poskytovať aj prostredníctvom terénnych programov, ktorých cieľom je predchádzať sociálnemu vylúčeniu fyzickej osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii. Terénne programy sa vykonávajú odbornými činnosťami alebo ďalšími činnosťami podľa zákona o sociálnych službách.

Pobytová forma sociálnej služby v zariadení (ďalej len „pobytová sociálna služba“) sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba.

Sociálne služby podľa druhu sú:

a) sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:

1. Terénna sociálna služba krízovej intervencie,
2. Nízkoprahové denné centrum,
3. Integrované centrum,
4. Komunitné centrum,
5. Nocľaháreň,
6. Útulok,
7. Domov na pol ceste,

8. Zariadenie núdzového bývania,

9. Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,

2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,

3. služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života,

4. služba na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,

5. služba včasnej intervencie,

c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,

2. domáca opatrovateľská služba,

3. prepravná služba,

4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,

6. tlmočnická služba,

7. sprostredkovanie tlmočnickej služby,

8. sprostredkovanie osobnej asistencie,

9. požičiavanie pomôcok,

d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,

2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

Opatrovateľskú službu obec poskytuje od 1.1.2003 ako terénnu sociálnu službu. Priemerne je táto služba poskytovaná 10 občanom a túto službu zabezpečujú opatrovatelky v pracovnom pomere s obcou Jacovce, ktorých je vo fyzickom počte priemerne 10. Pre oblasť opatrovateľskej služby má obec vypracované a schválené VZN o sociálnych službách a stanovení výšky úhrad poskytované obcou Jacovce a jeho ďalších noviel. Podľa tohto VZN si opatrovaný za poskytovanie úkonov opatrovateľskej služby dopláca, a to sadzbou 1,10 € za hodinu.

Opatrovateľská služba patrí medzi využívané služby, ktoré obec poskytuje občanom v rámci svojej sociálnej politiky. Zabezpečovaná je aj prostredníctvom Spoločného obecného úradu pre opatrovateľskú službu mestom Topoľčany. Podmienky poskytovania tejto služby sú zmluvné dohodnuté.

Rok	Počet opatrovaných	Počet opatrovateľov
2010	13	10
2011	12	9
2012	9	6
2013	4	5
2014	6	4
2015	8	6
2016	8	7
2017	11	8
2018	11	9
2019	12	9
2020	13	10
2021	13	10

Tab. 6 Počet opatrovaných a počet opatrovateľov za obdobie rokov 2010 - 2021

e) podporné služby, ktorými sú:

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
4. podpora samostatného bývania,
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,

6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni,

7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Sociálne poradenstvo a sociálne služby sú dve neoddeliteľné činnosti z hľadiska sociálnej práce. Nie je možné poskytovať sociálne služby bez sociálneho poradenstva. Podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov sa sociálne poradenstvo chápe ako poskytovanie sociálnej služby, ktorá patrí medzi odborné činnosti.

Zákon člení sociálne poradenstvo na:

1. základné,

2. špecializované.

Základné sociálne poradenstvo vychádza z posúdenia povahy problému prijímateľa sociálnych služieb, ktorým môže byť rodina, fyzická osoba. Ide o poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj o usmernenie klienta, na koho sa má obrátiť, ak je potrebná odborná intervencia.

Špecializované sociálne poradenstvo sa zaoberá zisťovaním príčin vzniku a charakteru rozsahu problému jednotlivca, rodiny, komunity, ide o poskytovanie konkrétnej odbornej intervencie. Základné aj špecializované sociálne poradenstvo je možné vykonávať ambulantnou formou alebo terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénnych programov.

Obec Jacovce podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele § 70 poskytne občanovi, ktorý sa vrátil z výkonu trestu odňatia slobody podľa ods. 3 resocializačný príspevok vo výške 40 % zo sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, ďalej môže obec poskytnúť mladému dospelému, ktorému vznikol nárok na poskytnutie príspevku podľa § 68, príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého vo výške 30 % príspevku podľa § 68 ods. 3, taktiež uhradza náklady za pohreb ľuďom bez domova, s trvalým pobytom v obci Jacovce.

3.1 Sociálne služby krízovej intervencie

Cieľové skupiny, ktorým sú poskytované tieto druhy sociálnych služieb sú charakteristické ich rôznorodosťou a špecifickými potrebami výrazne odlišnými od iných cieľových skupín. Je to spôsobené ich individuálnymi možnosťami, schopnosťou a ochotou zmeniť svoj sociálny status. Obec v súčasnosti má 25 osôb, ktorí majú evidovaný pobyt na adrese obce Jacovce a podieľala sa na umiestnení 3 osôb bez domova.

3.2 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

Do sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi zaraďujeme:

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
2. zariadenia dočasnej starostlivosti o deti,
3. služba na podporu zosúladiťovania rodinného života a pracovného života,
4. zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
5. služba včasnej intervencie.

3.3 Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

Medzi tieto druhy sociálnych služieb zaraďujeme:

1. poskytovanie sociálnej služby pre osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:
  - zariadenie podporovaného bývania,
  - zariadenie pre seniorov,
  - zariadenie opatrovateľskej služby,
  - rehabilitačné stredisko,
  - domov sociálnych služieb,

- špecializované zariadenie, denný stacionár.
2. opatrovateľská služba,
  3. prepravná služba,
  4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
  6. tlmočnická služba,
  7. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
  8. sprostredkovanie osobnej asistencie,
  9. požičiavanie pomôcok.

Na území obce sa nachádza Zariadenie pre seniorov sv. Marty (ďalej len „ZSS sv. Marty“), ktoré je neverejným poskytovateľom sociálnej služby. ZSS sv. Marty je prevádzke od roku 2015 a od roku 2015 bolo celkovo v zariadení umiestnených 9 obyvateľov obce Jacovce. Kapacita zariadenia je 40 lôžok pre blok A a 40 lôžok pre blok B. ZSS sv. Marty má zriadených viacero sociálnych služieb, avšak v súčasnosti poskytuje sociálnu službu zariadenie pre seniorov. Minimálny stupeň pre umiestnenie prijímateľa do Zariadenie pre seniorov je stupeň č. IV. Do budúcnosti je ZSS sv. Marty naklonené k spolupráci s obcou poskytovať ďalšie sociálne služby, ako napr. Denný stacionár.

Starostlivosť o prijímateľa sociálnej služby je zabezpečená 24 – hodinovou nepretržitou odbornou starostlivosťou. Zariadenie je vybavené jednoposteľovými a dvojposteľovými obytnými jednotkami s WC a bezbariérovými sprchovým kútom, celé zariadenie je vybavené bezbariérovým prístupom. ZSS sv. Marty je vybavené zabudovaným komunikačným systémom na privolanie pomoci a vlastnou stravovacou prevádzkou s jedálňou, ktorá slúži nielen pre klientov ZSS sv. Marty, ale stravu môžu odoberať aj obyvatelia obce.

Program klientov ZSS sv. Marty je obohatený o Plán práce kultúrno – spoločenských, vzdelávacích, preventívnych, športových a pracovník aktivít/ akcií prijímateľov sociálnych služieb. Konkrétne aktivity/ akcie uvádzame v nasledujúcej tabuľke:

Mesiac	Názov aktivity
Január	Osvetová činnosť - prednáška s besedou (aktivita sa opakuje v každom mesiaci)
	Tréning pamäti (aktivita sa opakuje v každom mesiaci)
	Pečenie koláčov (aktivita, ktorá sa opakuje)
	Vystúpenie detí MŠ a ZŠ Jacovce
	Výroba mydla
	Pečenie – zemiakové pagáče
	Reminiscencia (aktivita sa opakuje v každom mesiaci)
	Súťaž Bingo (aktivita sa opakuje v každom mesiaci)
	Odzdobovanie vianočných stromčekov
	Gratulácia oslávencom (aktivita sa opakuje v každom mesiaci)
	Vedomostná súťaž – kvíz (aktivita sa opakuje v každom mesiaci)
Február	Fašiangy a Pochovávanie basy
	Beseda o knihe (aktivita sa opakuje v každom mesiaci)
Marec	Športový turnaj (aktivita sa opakuje v každom mesiaci)
	MDŽ
Apríl	Zdobenie veľkonočných vajčiek
	Kolkový turnaj
	Starostlivosť o vyvýšené záhony
	Stavanie mája
Máj	Prechádzka s posedením pri kofole
	Deň matiek
	Starostlivosť o vyvýšené záhony
Jún	Prechádzka na zmrzlinu
	Športový turnaj
	Výlet do Tovarnického parku
	Starostlivosť o vyvýšené záhony

Júl	Prechádzka na zmrzlinu
	Starostlivosť o vyvýšené záhony
August	Prechádzka na zmrzlinu
	Osvetová činnosť - prednáška s besedou
	Stretnutie pri spomienkach
	Starostlivosť o vyvýšené záhony
September	Vychádzka v Tovarníckom parku
	Prechádzka na zmrzlinu
	Prechádzka s posedením pri kofole
	Výlet do Apponyho knižnice - Oponice
	Starostlivosť o vyvýšené záhony
Október	Kultúrne podujatie v obci Jacovce Október – mesiac úcty k starším
November	Súťaž v osemsmerných
	Pečenie koláčov
December	Pečenie vianočných oblátok
	Mikuláš
	Zdobenie stromčekov
	Varenie vánočného punču a vianočná besiedka
	Štedrá večera
	Koledovanie

Tab. 7 Plánované aktivity ZSS sv. Marty

Vypracovala: Mgr. Gabriela Mikudová, vedúca sociálneho úseku ZSS sv. Marty

Schválil: Mgr. Juraj Géczy, riaditeľ ZSS sv. Marty

3.4 Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

Telekomunikačné technológie našli svoje uplatnenie aj v oblasti sociálnych služieb, kde sa prostredníctvom nich poskytuje poradenstvo alebo je privolaná potrebná pomoc. V obci sa neprevádzkuje služba monitorovania a signalizácie potreby pomoci (e-opatrovateľka).

3.5 Podporné služby

Charakter podporných služieb je prierezový a nešpecifikuje sa výhradne na niektorú cieľovú skupinu. Obsahuje rôzne doplnkové služby pre osoby, ktoré sa starajú o ťažko zdravotne postihnutých, pre dôchodcov, osoby so zdravotnými problémami, osoby, ktoré nemajú zabezpečené základné životné potreby a ďalších.

Odľahčovacia služba sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá opatruje osobu s ťažkým zdravotným postihnutím počas obdobia, kedy fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať. Odľahčovacia služba sa poskytuje jednej osobe najviac 30 kalendárnych dní v roku a to pobytovou formou.

Základné sociálne poradenstvo poskytuje zo zákona obec prostredníctvom svojho pracovníka, ktorý má na starosti sociálnu agendu. Táto služba nie je osobitne registrovaná. Okrem poskytovania základného sociálneho poradenstva pracovník obce zabezpečuje agendu:

- opatrovateľskej služby,
- výkonu opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- pochovanie občana bez rodinných príslušníkov,
- starostlivosť o bývanie neprispôsobivých občanov s trvalým pobytom v obci.

Okrem vyššie uvedených služieb poskytovaných v zmysle zákona o sociálnych službách, obec Jacovce pre svojich obyvateľov na úseku sociálnych vecí poskytuje aj iné služby, podporu a aktivity:

- slávnostné stretnutie jubilantov vo veku 60,70,80 a viac rokov,
- slávnostné uvítanie detí do života,

- iné opatrenia aktívnej politiky trhu práce (napr. podľa §50j, §54, §52a zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti) služby sú poskytované v spolupráci s ÚPSVaR s cieľom udržať a podporovať pracovné návyky a zamedziť sociálnemu vylúčeniu ohrozeným obyvateľom,
- finančný príspevok po návrate z Výkonu trestu odňatia slobody (VTOS).

4. ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY

4.1 SWOT analýza stavu poskytovania sociálnych služieb v obci Jacovce

SILNÉ STRÁNKY (S – Strengths)	SLABÉ STRÁNKY (W – Weaknesses)
V obci sa nachádza zdravotné stredisko a lekáreň.	Nedostatočné využívanie opatrovateľských služieb v obci
V obci sa nachádza Základná škola s materskou školou, ktoré sú zrekonštruované.	Chýbajúce oddychové zóny v obci.
V blízkosti obci je okresné mesto, ktoré poskytuje pracovné príležitosti a služby pre občanov.	Stála existencia problému dlhodobo nezamestnaných.
V obci je DHZO, ktorí môžu pomôcť aj pri dobrovoľníckych aktivitách.	Chýbajúca prepravná služba (napr. sociálny taxík).
V obci je novovybudované detské ihrisko.	Chýbajúce informácie o možnostiach sociálnych služieb v okolí.
Obec disponuje nájomnými bytmi.	Osamelí obyvatelia v seniorskom veku.
Využívanie aktivačných prác v spolupráci s UPSVR na podporu zamestnanosti prostredníctvom projektov.	Stagnujúca výstavba nájomných bytov pre mladé rodiny s deťmi.
V obci je dostatočné zastúpenie drobných podnikateľov, ktorí poskytujú občanov rôznorodé služby.	Nedostatok priestorov pre využitie voľného času mládeže a dorastu.
Zapájanie sa do vyhlásených výziev a skúsenosti s realizáciou projektov v rôznych oblastiach na území obce.	Nedostatok voľných pracovných miest v obci, málo pracovných príležitostí pre zdravotne postihnutých občanov.
	Nedostatočný počet zariadení sociálnych služieb v obci.
	Nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb.
	Chýba bezbarierový prístup do budovy OcÚ a Pošty.
	Absencia dovozu stravy.

PRÍLEŽITOSTI (O -Opportunities)	OHROZENIA (T - Threats)
Podpora rozvoja nových foriem sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti (komunitné, ambulantné, terénne).	Narastajúci počet obyvateľov so sociálnymi problémami.
Využitie príležitosti života v obci (prílev mladých ľudí).	Predsudky v rodinách, stereotypné vnímanie iných skupín obyvateľstva.
Možnosť čerpania grantov a fondov EÚ.	Zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí.
Zriadenie sociálnej služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci.	
Možnosť získania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU, ÚPSVaR a iných zdrojov.	Zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby.
Možnosť zapojiť sa do projektov v oblasti poskytovania sociálnych služieb.	Neisté finančné zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb.
Zriadenie komunitného centra.	
Zriadenie denného stacionára.	Nepriaznivý demografický vývoj, starnutie populácie.
Zabezpečenie dovozu a stravy seniorov a osobám zdravotne znevýhodneným.	Nedostatok samostatného bývania pre mladé rodiny.
Rekonštrukcia kultúrneho domu.	Nedostatok sociálnych bytov.

Tab. 8 SWOT analýza stavu poskytovania sociálnych služieb v obci Jacovce

4.2 Cieľové skupiny komunitného plánu sociálnych služieb

Sociálne služby je nutné poskytovať predovšetkým obyvateľom, ktorí sú z rôznych dôvodov znevýhodnení.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb v obci Jacovce je zamerané špecificky na päť nosných cieľových skupín občanov obce, a to:

- a) Deti, mládež a rodina,
- b) Seniori, dospelí a zdravotne znevýhodnení,
- c) Rodiny s ťažko zdravotne postihnutými a postihnutými civilizačnými chorobami,
- d) Ostatní obyvatelia žijúci v našej obci,
- e) Marginalizované rómske komunity.

a) Deti, mládež a rodina sú prvou skupinou komunitného plánovania, pre ktorých je potrebné nastaviť súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu a je potrebné poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti situácie, v ktorej sa jednotlivé ohrozené deti a mládež nachádzajú.

Do takejto kategórie patria:

- deti a mladiství,
- dieťa alebo mladiství, ktorí sa dopustili priestupku, trestného činu,
- dieťa, u ktorého sa pre poruchy správania prejavujú problémy najmä v škole, v skupinách, vo vzťahoch s inými deťmi, rodičmi alebo inými plnoletými fyzickými osobami,
- dieťa alebo mladiství závislí od drog, alkoholu, hazardných hier, internetu, počítačových hier,
- deti a mládež v nestabilnom rodinnom prostredí,
- deti a mládež žijúci v rodinách s nízkou sociálno-ekonomickou úrovňou.

b) Seniori, dospelí a zdravotne znevýhodnení - starnutie populácie v spoločnosti sa na základe demografických prognóz jednoznačne ukazuje ako neodvratne prebiehajúci proces, seniorská problematika je sociálny jav, ktorý sa vo svojej podstate prejavuje všade. Preto aj nastavenie poskytovania optimálnych sociálnych služieb pre seniorov je pomerne zložitá a závisí od finančných možností obce, ale aj od spolupráce zainteresovaných subjektov a samotných seniorov. V obci chýba denné centrum pre seniorov, prípadne denný stacionár pre osamelých jedincov, či záujmové stredisko pre všetky cieľové skupiny obyvateľstva.

c) Rodiny s ťažko zdravotne postihnutými a postihnutými civilizačnými chorobami. Sú to obyvatelia obce, ktorí sa ocitli v nepriaznivej alebo krízovej sociálnej situácii, na základe lekárskeho posudku vypracovaného posudkovým lekárom a sú odkázaní na poskytnutie sociálnej služby. Sú to aj zdravotne postihnutí občania, ktorí prostredníctvom svojich zástupcov požadujú od samosprávy naplnenie svojich potrieb v súlade s princípom rovnakého zaobchádzania.

Včasnou prevenciou je získanie dostatok informácií pre občana v ohrození sociálneho rizika, kedy sa dokážu lepšie a rýchlejšie adaptovať a vysporiadať so vzniknutou situáciou. Identifikáciou a elimináciou problému sa vedia opäť zaradiť do spoločnosti, preto v prostredí komunity ľudí s podobnými problémami by nachádzali možné riešenia svojich životných situácií, čo je tiež jedným z čiastkových cieľov nášho plánu.

Patria sem:

- osoby so zdravotným postihnutím,
- osoby so zdravotným oslabením,
- ľudia bezprostredne ohrození zdravotným postihnutím.

d) Ostatní obyvatelia v našej obci – ide o občanov v našej obci, ktorí sa nachádzajú v produktívnom veku a tvoria dôležitú súčasť komunitného plánovania.

e) Marginalizované rómske komunity – predstavujú koncentráciu Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie. Ide o sídelnú komunitu, ktorá sa častokrát nachádza sociálne vylúčená a zotrváva v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby. Zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite je zotrvávanie skupiny fyzických osôb s podobnými sociálnymi znakmi v priestore vymedzenom, napr. vchodom bytového domu, ulicou, mestskou časťou, obcou alebo v lokalite mimo územia obce bez základnej občianskej vybavenosti.

Koncentrovanou a generačne reprodukovanou chudobou sa spravidla rozumie dlhodobo pretrvávajúca nepriaznivá sociálna situácia skupiny fyzických osôb z dôvodu súčasného výskytu negatívnych javov, ktorými sú najmä vysoká miera dlhodobej nezamestnanosti, hmotná núdza, nízka úroveň vzdelanosti, nedostatočné hygienické návyky, nedostupnosť tovarov a služieb, výskyt sociálno - patologických javov a vysoká tolerancia k nim.

4.3 Ciele komunitného plánu sociálnych služieb

4.3.1 Cieľ a priority vo vzťahu k deťom, mládeži a rodinám

Cieľovú skupinu možno chápať v dvoch rovinách:

1. deti a mládež ako najcitlivejšiu sociálnu skupinu, ktorej vývin a budúcnosť je vo veľkej miere ovplyvňovaný sociálnymi problémami a zmenami v spoločnosti.

2. skupina osôb, ktorá sa nachádza v krízovej alebo nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorú je potrebné nastaviť súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu a je potrebné poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa jednotlivé ohrozené deti, mládež a mladí dospelí nachádzajú.

Do tejto kategórie spadajú:

- deti žijúce v nevyhovujúcom rodinnom prostredí (zanedbávané deti a mládež zo strany rodičov – nedostatočná úroveň záujmu a starostlivosti o výchovu, zabezpečovanie základných životných potrieb a pod.),
- deti zo sociálne slabších rodín,
- deti ohrozené syndrómom CAN (týrané, zneužívané a zanedbávané deti),
- deti a mládež s poruchami správania a s tendenciami k asociálnemu správaniu,
- deti s problémom záškoláctva,
- „ mladí dospelí “ po ukončení ústavnej starostlivosti.

CIEĽ				
Zabezpečiť priaznivé životné podmienky pre rodiny s deťmi				
Priorita	Sociálna starostlivosť pre sociálne ohrozené deti a mládež			
Aktivita	Obdobie	Zdroje a položka z rozpočtu	Vykonáva/Garant	Partner
Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ	UPSVaR

Tab. 9 Cieľ č. 1

CIEĽ				
Sociálna starostlivosť pre sociálne ohrozené deti a mládež				
Priorita	Rozvoj aktivít pre deti a mládež, podpora detí zo znevýhodnených rodín rodiny spoločenského centra záujmu pre deti a mládež i ostatné cieľové skupiny			
Aktivita	Obdobie	Zdroje a položka z rozpočtu	Vykonáva/Garant	Partner
Jarná a letná škola pre deti a mládež	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ / Škola	Škola

Tab. 10 Cieľ č. 2

CIEĽ				
Sociálna starostlivosť pre sociálne ohrozené deti a mládež				
Priorita	Budovanie hodnôt a vzťahov medzi generáciami, dobrovoľníctvom a životným prostredím.			
Aktivita	Obdobie	Zdroje a položka z rozpočtu	Vykonáva/Garant	Partner
ENVIRO víkend	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ/Škola	Škola
Hasičská mládež	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ	DHZO

Tab. 11 Cieľ č. 2

4.3.2 Cieľ a priority vo vzťahu k seniorom, dospelým a zdravotne znevýhodneným

Cieľom v oblasti zamerania komunitných sociálnych služieb pre seniorov je aj vytvorenie podmienok pre aktívne starnutie, ktoré je v kontexte demografických trendov v spoločnosti podporované aj na európskej úrovni. Aktívne starnutie je podľa definície Svetovej zdravotníckej organizácie proces, v ktorom sa optimalizujú možnosti zdravia, účasti a bezpečnosti s cieľom zvýšiť kvalitu života starších ľudí. Pojem aktívne starnutie sa netýka len starostlivosti o zdravie, zahrnuje v sebe tak fyzický, sociálny, ako aj duševný aspekt a podporuje nezávislosť seniorov, ich seberealizáciu a účasť na spoločenskom živote komunity. Aktivity v oblasti aktívneho starnutia podporované na európskej a národnej úrovni by mali byť premietnuté aj do komunitných aktivít, primárne v týchto oblastiach:

- zdravé starnutie – podpora zdravého životného štýlu a preventívnych aktivít na včasnú diagnostiku a predchádzanie chorobám, ktoré sa týkajú staršej, ako aj strednej generácie,
- ďalšie vzdelávanie – podpora predovšetkým takých foriem, ktoré sú cielene zamerané na potreby seniorov, pričom vzdelávaním sa nemyslí len získavanie nových poznatkov, ale aj získavanie nových kontaktov, nadväzovanie priateľstiev, pocitu uspokojenia a seberealizácie,
- kultúrne vyžitie – podpora aktívnejšieho kreovania života seniorov a zmysluplného trávenia voľného času,
- medzigeneračná solidarita - zviditeľnenie problematiky aktívneho starnutia a zapojenie mladších generácií do podpory aktívneho starnutia s cieľom tolerancie voči fenoménu staroby,
- dobrovoľníctvo – podpora komunitného dobrovoľníctva s cieľom zvyšovania občianskej angažovanosti a posilňovania pocitu príslušnosti občanov k ich komunite, do ktorého môžu byť zapojení ľudia rôznych vekových kategórií (mládež, produktívne obyvateľstvo aj seniori) a môže byť zamerané nielen na prácu so seniormi, ale aj deťmi, mládežou a znevýhodnenými občanmi.

CIEĽ

Zabezpečiť dôstojný a bezpečný život seniorov s cieľom zotrvania seniorov v ich rodinnom prostredí

Priorita **Zvýšenie dostupnosti služieb pre seniorov**

Aktivita	Obdobie	Zdroje a položka z rozpočtu	Vykonáva/Garant	Partner
Sociálny taxík (zakúpenie automobilu)	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	Obec	MPSVaR
Informačné Workshopy	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	Obec	UPSVaR, Poskytovatelia sociálnej služby Polícia
Kosenie záhrad pre seniorov	2022 - 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	Obec	Obec

Tab. 12 Cieľ č. 3

CIEĽ

Podpora aktívneho starnutia

Priorita **Sociálna starostlivosť o seniorov**

Aktivita	Obdobie	Zdroje a položka z rozpočtu	Vykonáva/Garant	Partner
-----------------	----------------	------------------------------------	------------------------	----------------

Aktivizácia rozvoja súčasných a ďalších aktivít pre cieľovú skupinu seniorov v oblasti kultúrneho vyžitia a trávenia voľného času	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	Obec	MPSVaR
Rozvoj aktivít v oblasti podpory zdravia	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	Obec	MPSVaR
Podpora aktivít s cieľom vzdelávania a informovania seniorov v oblasti prevencie kriminality	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	Obec	MPSVaR

Tab. 13 Cieľ č. 4

4.3.3 Cieľ a priority vo vzťahu k rodinám s ťažko zdravotne postihnutými a postihnutými civilizačnými chorobami

V obci momentálne nepôsobí žiadny Slovenský zväz zdravotne postihnutých s cieľom pomoci pri prekonávaní zdravotných problémov, pri vybavovaní náležitostí k ŤZP preukazu a pri vybavovaní zdravotných pomôcok.

CIEĽ				
Podpora aktívneho života občanov so zdravotným postihnutím				
Priorita	Sociálna starostlivosť o občanov so zdravotným postihnutím			
Aktivita	Obdobie	Zdroje a položka z rozpočtu	Vykonáva/Garant	Partner
Odstránenie existujúcich bariér v obci	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ	ÚPSVR
Zvýšenie dostupnosti podporných sociálnych služieb	2022 - 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ	ÚPSVR

Tab. 14 Cieľ č. 5

4.3.4 Cieľ a priority vo vzťahu k ostatným obyvateľom obce

CIEĽ				
Zabezpečiť pre občana kvalifikovaný servis v oblasti sociálnych služieb a vytvoriť podmienky pre účinnú spoluprácu.				
Priorita	Podpora a snaha o vybudovanie a zavedenie aktivít, ktoré boli obcou organizované v minulosti.			
Aktivita	Obdobie	Zdroje	Vykonáva/Garant	Partner
Zviditeľnenie rodákov z obce Jacovce	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie	OcÚ	Občania

		zo štátu a VÚC, a iné.		
Obnova kultúrnych pamiatok v obci	2022 - 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ	Občania
Obnova tradičných remesiel v obci	2022 - 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ	Občania
Obnova tradičných športových aktivít v obci	2022 - 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ	Občania
Vybudovanie cyklotrasy	2022 - 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ	
Vybudovanie oddychových zón pre občanov	2022 - 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ	

Tab. 15 Cieľ č. 6

Priorita				
Podporiť zotrvanie občanov obce v ich prirodzenom prostredí				
Aktivita	Obdobie	Zdroje	Vykonáva/Garant	Partner
Podpora dobrovoľníckej činnosti	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ	Občania Poskytovatelia sociálnych služieb

Rekonštrukcia kultúrneho domu	2022 - 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ
Sociálne byty	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ

Tab. 16 Cieľ č. 6

4.3.5 Cieľ a priority vo vzťahu k marginalizovanej rómskej komunite

CIEĽ				
Sociálne služby krízovej intervencie - osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, príslušníci marginalizovanej rómskej komunity, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením				
Priorita	Osobám sociálne odkázaným a ohrozeným sociálnym vylúčením zabrániť sociálnemu vylúčeniu na okraj spoločnosti a zlepšiť podmienky pre ich sociálnu integráciu			
Aktivita	Obdobie	Zdroje	Vykonáva/Garant	Partner
Vytvorenie systému sociálnych služieb, ktorý bude napomáhať zabezpečiť základné životné potreby a prispeje k zvýšeniu sociálnej začlenenosti cieľových skupín.	2022 – 2026	Obec, prostriedky z EÚ, rozpočet obce, dotácie zo štátu a VÚC, a iné.	OcÚ	Občania, MPVSR

Tab. 17 Cieľ č. 7

5. VYHODNOCOVANIE A PLNENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Vyhodnocovanie plnenia stanovených cieľov a aktivít komunitného plánu sociálnych služieb obce, bude vykonávané priebežne 1x ročne predložením správy na rokovaní obecného zastupiteľstva.

Aktualizácia komunitného plánu sociálnych služieb sa bude vykonávať vždy, pri vzniku objektívnych potrieb zo strany poskytovateľa alebo prijímateľa sociálnych služieb. Snahou obce je vždy včas a podľa reálnych možností reagovať na vzniknuté situácie a dopyt po službách zo strany občanov v snahe vychádzať v ústrety a snažiť sa vyhovieť požiadavkám občanov. Nie vždy je to, ale zo strany obce možné. Zväčša to vyžaduje veľa energie, práce a času, ale hlavne finančných zdrojov a mnohé závisí i od ponúkaných možností a naplnenia stanovených podmienok.

Zásady uplatňovania komunitného plánu sociálnych služieb:

- a) Komunitný plán sociálnych služieb je základným rozvojovým dokumentom, na ktorý sa musí prihliadať pri profilovaní všetkých rozvojových a rozvoj podporujúcich aktivít v oblasti sociálnych služieb,
- b) Komunitný plán sociálnych služieb je záväzným pre tvorbu rozpočtu obce a jeho aktivity sú premietnuté do rozpočtu obce. Komunitný plán sociálnych služieb je základným podkladom pre tvorbu sociálnych projektov,
- c) Komunitný plán sociálnych služieb je rozvojový dokument, ktorého aktivity obec priamo realizuje (obec ako realizátor), alebo vytvára a podporuje vytvorenie podmienok na ich realizáciu (obec ako iniciátor, partner) inými subjektmi v prospech sociálneho rozvoja obce,
- d) Komunitný plán sociálnych služieb je rozvojový usmerňujúci dokument pre všetky subjekty existujúce či vykonávajúce činnosť na území obce, ktoré chcú realizovať činnosti sociálneho rozvojového charakteru (podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor),
- e) Komunitný plán sociálnych služieb je otvorený, verejne dostupný dokument, priebežne aktualizovaný a reagujúci na prichádzajúce podnety, príležitosti a zmeny vnútorného a vonkajšieho prostredia,

- f) za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu komunitného plánu sociálnych služieb sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy obce,
- g) aby bol implementačný mechanizmus komunitného plánu sociálnych služieb efektívny, musí mať obec jasne popísané činnosti, aktivity až úlohy, ktorými sa bude zabezpečovať účinnosť komunitného plánu sociálnych služieb na úrovni programovej, realizačnej a vyhodnocovacej.

ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb obce Jacovce na obdobie rokov 2022 - 2026 je výsledkom spolupráce obce a samotnými obyvateľmi. Je legislatívne záväzným dokumentom, ktorý je otvorený svojim občanom. Cieľom komunitného plánovania je zvýšenie informovanosti verejnosti o problematike a ponuke sociálnych služieb, ako aj podpora zaradenia oblasti sociálnych služieb do dlhodobých rozpočtových priorít obce. Aktualizácia komunitného plánu sociálnych služieb je pravidelná a priebežná, sleduje možnosti a ohrozenie pre rozvoj obce a reaguje na nové skutočnosti. Komunitný plán je možné počas doby platnosti meniť a dopĺňať podľa potreby s cieľom flexibilne reagovať na potreby občanov v sociálnej oblasti, poskytovať občanom také služby, ktoré uspokojia ich potreby a vďaka nim bude občan viesť nezávislý, zmysluplný a spokojný život. Úspech realizácie strategických cieľov a opatrení stanovených v komunitnom pláne bude podmienený mierou spolupráce dotknutých subjektov a vhodným zabezpečením finančných, materiálnych a personálnych podmienok potrebných na rozvoj sociálnych služieb v obci.

Veríme, že tento dokument bude podkladom ďalšieho prospešného rozvoja našej obce a zvyšovania kvality života všetkých jej obyvateľov.